

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

VIII. tečaj.

V Gorici, 1888.

6. zvezek.

2. XII. 1888.

Ob štiridesetletnici dobrotljivega vladanja

NJEGOVEGA VELIČASTVA

Molimo za našega cesarja FRANČIŠKA JOŽEFA !

Gospod ga ohrani in vsliši nas ta dan, ko te bomo klicali.

Molimo.

Prosimo, vsegamogočni Bog, da Tvoj služabnik Frančišek Jožef, naš cesar, ki je po Tvojem vsmiljenju sprejel kermilo cesarstva, tudi vseh čednosti rast prejme, s katerimi dostojno olepšan pregreh pošasti se ogibati, sovražnike zmagati in k Tebi, ki si pot, resnica in življenje, priljubljen priti zamore. Po Kristusu, Gospodu našem.

Amen.

Sveti večer.

Sveta cerkev je odločila adventni čas, da bi se verni kristijani s postom in molitvijo vredno pripravili za božične praznike. Ker smo pa revni grešniki in vsak dan več ali manj Boga žalimo z grehom, namenila je sveta cerkev zadnji dan adventa, dan pred svetim dnevom, da bi še enkrat obžalovali svoje grehe in se s postom zanje pokorili, ako smo se jih tudi vže spovedali. Postavila je ta dan, da bi vsaj zdaj očistili svoje serce in v njem napravili vredno stanovanje Jezusu Kristusu in tako dobro pripravljene veseli praznovali svete božične praznike.

Ta dan bere mašnik sveto mašo v vijolični barvi, v barvi, ki pomeni pokoro. Sveta cerkev je zapovedala ta dan post in sicer od polnoči do polnoči. Nihče, ki se je dolžan postiti, se ne sme ta dan dvakrat do sitega najesti. Ta post deržijo neketeri tako ojstro, da postijo še svojo živino. Drugi so tešči do večera, ali potem! Mnogi ne poslušajo ne cerkvene zapovedi, ne besed svetega Pavla: „Kaker po dnevi pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti“ . . . (Rim. 13, 13.), jedo in pijo prav nekerščansko. Tega se prepričaj, ako greš k polnočnici. Koliko pijancev se privleče to sveto noč v cerkev, ki bi bolje storili, da bi doma ostali! Koliko jih tudi zboli na božič, ravno zato, ker so prejšnjo noč nezmerno jeli in pili. Tretjeredniki in tretjerednice! skerbite, da se kaj takega ne bo godilo v vaših družinah.

Nekod se je še ohranila lepa navada, da ta dan blagoslavlja duhovnik hiše z blagoslovljeno vodo in kadihom ter med tem moli 50. psalem (Misere), Marijino pesem (Magnificat) in molitev božičnega praznika. Večinoma se je ta navada pa opustila, ker je bila prepovedana vsled cesarske postave 27. aprila 1785.; zdaj navadno blagoslavlja hišo in druga poslopja hišni gospodar sam tako na ta večer kaker tudi pred novim letom in pred sv. trimi kralji. Kaj neki pomenja to blagoslovljenje? Rekel sem vže, da želi sveta cerkev, da bi vsi verni kristijani očistili svoje serce za božične praznike. Sv. cerkev bi rada očistila tudi hiše, da bi v njih kaker v jaselcah Jezušček prebival. O-snaži tedaj, blagovoljni bravec, očisti in posveti svojo hišo, glej pa, da bo tudi tvoje serce čisto in sveto. Zakaj v nečistem, z

grehi vmazanem sercu stanuje satan; kako bi mogel tudi Jezus ob enem prebivati v takem sercu? Glej tedaj, da boš ta večer sveto in pobožno preživel.

Zopet druga, lepa navada je, da ne spijo verni kristijani to noč kaker druge noči. Zato je ta vigilija (kar pomeri „čutje“) prava in še edina v letu, ki se je ohranila. Zakaj pa ne spijo kristijani to noč? Gdo bi mogel spati v noči, polni veselja in radost? Gdo ne bi čul in pričakoval svete ure, katero so pričakovali judje toliko sto let! Čuj to sveto noč; beri pobožne bukve, premišluj Kristusovo rojstvo ali pa moli veseli del rožnega venca: „Keterega si Devica rodila.“ To skrivnost posebno pazljivo moli. Moliš ali pa premišljuješ lahko pri jaselcih, ako jih imaš. Ako jih nimaš in ne moreš dobiti dostojnih podobic Jezuščeka, Marije in Jožefa s pastirci in živalicami, zadostuje podoba Materice Božje z Jezuščekom v naročji. Olepšaj podobo s cveticami in prižgi pred njo eno ali več lampic. Pred jaselcami opravi svojo pobožnost sè svojo družino. Tu se nedolžno kratkočasi sè svojimi, dokler ne greš v cerkev k jutranjicam (matutinu) in k polnočnici. V cerkvi premišluj, kako neskončno vsmiljen je nebeški Oče z nami, ker nam je poslal svojega edinorojenega Sinu v odrešenje. Zahvali se mu za to neskončno dobroto, posebno ko zapoje mašnik „Te Deum“ (Tebe Bog hvalimo).

Ako boš tako preživel ta dan in prečul ta sveti večer in sveto noč, bo za te res svet večer in sveta noč. A.

Življenje sv. Janeza Kapistrana.

V. poglavje.

Delovanje Janeza Kapistrana po Moravskem, Češkem in rimsko-nemškem cesarstvu.

1. Že sem omenil, da je bilo našemu svetniku razodeto, naj ne gre več na Laško nazaj, ampak naj prej na Češko. O tem piše njegov spremljevalec P. Nikolaj da Fara svojemu predstojniku v tuscijski okrajini tako: „Ker je naš oče Janez po božjem razodetju poklican, da se bojuje in zatira krivoverce na Češkem, se

bomo odpravili tje. Tudi nam je pravil, da bomo v kratkem videli še večja čuda, kakor so se godila zdaj. Terdno je sklenil, da se ne verne več na Laško, če papež ne bo tega zavkazal. Tudi je v preroškem duhu govoril tole: „Če si morebiti neketeri bratje prizadevajo doseči, da me papež pokličejo nazaj, naj vedó, da jih bo zadela sodba božja, ker tako zelo ovirajo razširjanje časti božje in zveličanje toliko duš.“

Za te dobe so begali razni krivoverci lepo Češko kraljestvo. Na pravem mestu je bil mož, katerega je vse spoštovalo ko svetnika, da vsaj nekoliko potolaži razdražene duhove ob času, ko je kerščanstvu sploh pretila velika nevarnost. V resnici je bil angelj od Boga poslan, da koliker mogoče odverne nevarnost, dasi po božjem sklepu ni vsega dosegel, kar je sam namerjaval. Da bomo pa umeli ceniti delavnost našega svetnika na Češkem, moram tu ob kratkem popisati takratno stanje krivoverskih ločin v tistih krajih.

Naj glavniši krivoverci so bili husiti. Ime so dobili po svojem načelniku Janezu Husu, ki je bil v začetka 15. stoletja profesor in rektor na vseučilišči v Pragi. On je učil, da sme in more vsagdo oznanjevati božjo besedo, da ni treba duhovni in svetni gosposki izkazovati pokorščine, če so dotične osebe v stanu smertnega greha in več taih naukov, ki nasprotujejo katoliški veri pa tudi zdravi pameti. Cerkveni zbor v Konstanciji ali Kostnici je Husa zaradi teh naukov oklical za terdovratnega krivoverca ter ga izobčil iz katoliške cerkve. Cesar Zigismund pa ga je po takratnih državnih postavah izdal k smerti na germadi. To je silno razdražilo prijatelje njegove po Češkem, češ, s tem je razžaljen ves češki narod. Očitni vpori so se začeli. Kralj Večeslav in njegova soproga sta bila na strani Husa, katerega so jeli častiti kot marternika in svetnika.

Sledujoč so husiti postali nevarni kralju samemu. Njih vodja Nikolaj iz Husinca je zahteval od Večeslava, naj jim izroči več cerkev za službo božjo. Kralj je odlašal z odgovorom, pretil vodji s kaznijo in ga pregnal iz Prage. S tem je bilo malo pomagano; širil je zdaj vpor po deželi. V Pragi pa je stopil na čelo husitom kamornik Janez Žižka. Pregnani Nikolaj je zbral ljudi na goro, ki so jo po svetopisemski imenovali Tabor. Sešlo se je nad 40.000 ljudi. Vsi so prejeli obhajilo tudi iz keliba. To se je godilo po leti 1419. Pri nekem očitnem obhodu v Pragi je vergel iz mestne hiše nekedo kamen mej kélišnike ter zadel njihovega duhovnika,

ki je deržal kelih sè sveto kervjo ! To je bil ogenj v strehi. Berž napadejo hišo in pomečejo pričujoče mestne očete skozi okno. Pod oknom stoječa derhal jih je prestregla sè sulicami in nevsmiljeno bila. Potem so ropali in razdirali cerkve, morili duhovne in preganjali redovnike iz samostanov. Kralj Zigismund, ki je nasledoval po bratu Večeslavu, je šel v Breslavo, da kaznuje ondi vpornike. Mej tem so se husiti povsod z novim naraščajem okrepcali ; postavili si terdnjave ter iz novega pričeli boj proti kraljevi vojski, katero so tudi večkrat premagali. Mesta, vasi in sela so vpepelili ter katoliški cerkvi vdane prebivalce pomorili. Mej temi boji so se mej seboj razkrojili v razne ločine. Iz prvotnih husitov, so se izcimili taboriti, sirotki, horebiti in adamiti. Tudi po sosednih deželah so se bliskoma širila ta krivoverstva. Po človeško soditi, je bilo skoraj misliti, da bo s katoliško cerkvijo na Češkem in Nemškem kmalu pri kraji. Papeži so pošiljali razne poslance, da to zmešnjavo poravnajo, pa niso kaj prida opravili. Tudi cerkveni zbor v Bazlju, kamer so prišli zastopniki husitov, si je prizadeval zmešnjavo poravnati. Slednjič so po posredovanji cesarja Zigismunda v Iglavi poslanci Bazeljskega cerkvenega zbora in husiti zedinili v nekaterih rečeh ; te so pozneje jako opovirale delavnost našega svetnika, kaker bodemo videli. Očetje, zbrani na cerkvenem zboru, so gledé na to, da je katoliška cerkev vsem narodom enakopravna in jim more dovoliti razne obrede, bili dovolili vse, kar ni razodeti veri nasprotno. Saj je bil ljubi mir potreben cerkvi in raznim deržavam. 5. dan meseca julija 1436 l. se je v Iglavi v navzočnosti cesarja Zigismunda in njegove soproge ter družih plemenitašev cesarstva prebrala pogodba, ki je obsegala v kratkem to le :

1. Iz tehtnih vzrokov je katoliška cerkev vpeljala sv. obhajilo le pod podobo kruha. To pa more zopet spremeniti. Čehom in Moravcem, ki se sploh deržé vere in obredov katoliške cerkve, pa dovoljuje vsled oblasti, ki jo ima od Jezusa, da smejo prejema ti sv. obhajilo pod podobo kruha in vina. Vender pa morajo mašniki verne učiti, da je sv. obhajilo pod eno podobo ravno tako pravo in dobro. Saj je Jezus v vsakem tudi najmanjšem delu, pričujoč. Ne smejo se pa zasramovati tisti, ki zahtevajo sv. obhajilo pod obema podoboma. 2. Oznanjevanje božje besede naj bo prosto. Vender smejo to storiti le tisti, ki so od cerkvene gosposke za to pooblaščeni. 3. Smertni greh naj se sè zemlje strobi in kaznuje. To pa naj se zgodi po postavni cerkveni gosposki, deržeč se božjih

in cerkvenih postav, — ne pa po svetnih ljudeh. 4. Cerkveno imetje naj se dobro oskerbuje po cerkvenih določilih in tako vporablja. Nikomer pa ni pripuščeno tega imetja samovoljno se polastiti. Ta pogodba se imenuje navadno z latinskim imenom „kompaktata“. Ali pomagano ni bilo dosti ž njo; zakaj le zmerni husovci tako zvana „kalikstinci“ ali „kelišniki“ so bili zadovoljni ž njo; drugi so zavergli vse. — Po smerti kralja Zigismunda so se nemiri še podvojili. Zmerniša stranka in katoličani so si bili izvolili avstrijskega nadvojvodo Aljbrehta za kralja, stranka Rokicanova, husitskega škofa v Pragi, in taboriti pa komaj trinajstletnega poljskega kraljeviča Kazimira. Po Aljbrehtovi smerti je v deželi jenjal sleherni red. Zastonj so si prizadevali katoličani, da bi dosegli versko edinost. Kalikstinci so se držali pogodbe iglavske le toliko, koliker jim je bila vgodna, razlagali so jo pa po svoje in slednjič se niso nič več zmenili za njo. Zato je tudi cerkev ni več imela za veljavno. Husa, za čiger nauke se vže zdavno niso več menili, so častili še vedno kot svetnika in marternika ter dan njegove smerti kot praznik obhajali. — Leta 1444 je poslal papež Evgenij IV. nekega kardinala, ki pa ni mogel doseči, da bi se bile držale pogodbe. Papež Nikolaj V. ga je leta 1448 zopet poslal v Prago, kjer je delal sè vso močjo proti stranki Rokicanovi, leta 1051 pa Janeza Kapistrana, čiger delavnost bomo videli v naslednjem.

2. Konec meseca julija 1451. leta je dovolil cesar Friderik Janezu Kapistranu, da sme po petdesetdnevem bivanji na Dunaji odriniti dalje proti Češkemu. Da se ne bi njemu in tovarišem pripetila kaka nezgoda od krivovercev, jim je dal spremstvo; tudi je v varstvo priporočil papeževega poslanca češkemu plemenitašu Ulrihu pl. Rozenbergu. S tem spremstvom je odpotoval Janez Kapistran prati Pragi, kjer je bilo glavno gnjezdo husitsko. Temu sta se pa odločno vperla Jurij Podebrad, ki je vladal namesto mladoletnega kralja Ladislava, in pa Janez Rokicana, keterega so si bili husiti izvolili za nadškofa v Pragi. Zaperla sta mu vse poti v glavno mesto. Ko je Janez Kapistran sprevidel, da za sedaj ne more v Prago, gre na Moravsko, ki je bila tudi večinoma okužena od husitske krive vere. V Bernu je ostal do 15. avgusta ter oznanjeval božjo besedo vsak dan s tolikim pridom, da je mnogo krivovercev zopet pripeljal v naročje katoliške cerkve, mej njimi tudi več plemenitašev. Kaker poročajo pisavci, spovedal je sam za časa svojega prebivanja v Bernu 1600 ljudi. Tudi je poleg mestnega ob-

zidja pri tako zvanih „judovskih vratih“ na lepem prostoru postavil samostan za svoje redovnike. — Ravno o tem času je tudi velel na neki obzidni stolp naslikati ime Jezusovo. V preroškem duhu je rekel, da bode mesto varno pred sovražnikom, dokler se bode to sveto ime lesketalo sè stolpa. Da je naš svetnik prav prerokoval, spričuje zgodovina. Prav očevidno se je to pokazalo, ko so Švedje oblegali mesto. To so posnemali tudi meščanje ter dali na hišna vrata slikati Jezusovo ime, in kaker pišejo letopisci, so bili prebivalci teh hiš obvarovani kuge, ki je dostikrat morila po mestu.

V samostanu, ki ga je bil sezidal, so kazali še mnogo let po njegovi smerti kapelico, kjer je maševal. Ravno takisto je mesto dolgo let varno čuvalo kamenito pridižnico, s katere je naš svetnik vabil grešnike k pokori. V novem samostanu frančiškanskem pa so hranili kot dragocen ostanek njegov plašč. Polagali so ga na bolnike; in mnogi so dobili ljubo zdravje na priprošnjo našega svetnika.

Iz Berna je šel Janez Kapistran v Olomuc, ki je bil takrat glavno mesto Moravske. V tem mestu se je mudil od 18. avgusta do 5. septembra. K njegovim pridigam so od vseh strani vreli ljudje skupaj. Včasih je imel nad sto tisoč poslušalcev. Njegovi govori pa tudi niso bili brez vpeha. V kratkem se je v pričo njega odpovedalo krivoveri več ko 4000 husitov; število tistih, ki so to storili pri družih mašnikih, seveda še to presega, če tudi ni znano. Tudi plemenitaši sè svojimi podložnimi so pristopali zopet v katoliško cerkev. Tako ga je na pr. poslušal plemeniti gospod Večeslav iz Boskovic in Letovic, ki je bil tudi gospod na Černi gori, ter je pristopil ob enem z 2000 kelišniki zopet v naročje katoliške cerkve. Njegovega sinu je pozneje Nikolaj V. postavil za škofa v Olomucu. — Iz Olomuca je šel Janez Kapistran nazaj v Berno, kamer je prišel na večer pred praznikom rojstva Marije Device. Tam je ostal do praznika sv. Frančiška Serafinskega. Od tam je obiskaval sosedna mesta in vasi kaker Drasov, Egenburg, Znojem in druga. Povsod je spreobernal mnogo krivovercev.!

Sè zavistjo so gledali velike vspehe našega svetnika kelišniki, njim načelu Rokicana ko praški nadškof. Jezilo jih je, da jih je toliko zopet pristopilo v katoliško cerkev. Slednjič sklenejo Kapistrana povabiti na očit en razgovor (disputacijo) z njihovim škofom Janezom Rokicanom. In res, Rokicana piše Janezu prijazen list, v katerem vabi, naj pride v kako mesto na Češkem, da bo imel

ž njim očitien razgovor v zadevi sv. obhajila pod obema podobama. Tu se bodo razlogi do dobrega obravnavali, da narod zvé, kje je resnica in kje more najti zveličanje. — Na ta list je Janez Kapistran v malo dneh odgovoril blizu tako-le: Cerkvena zbora v Konstanciji in Bazlju sta jasno določila resnico. Saj mora biti to dobro znano škofu Janezu Rokicani, ker je bil na bazeljskim zboru več dni sam pričujoč. Tam je imel priliko razložiti zbranim očetom svoje nauke. Tudi se je podvergel določbam, ketere je cerkveni zbor za prave spoznal. Torej mora dobro vedeti, kje je resnica, ki pospešuje izveličanje duš. Rad pa je pripravljen, da v očitnem razgovoru brani resnice katoliške cerkve; zato ga je papež ravno poslal v te dežele. Treba je le določiti kraj, kjer ste obe stranki popolnoma prosti in varni. Škof Rokicana naj določi mesto, osebe, ki se imajo povabiti k zboru, in dan, ob katerem se ima sniti. Njemu samemu se zdi najprimernejši kraj Olomuc ali pa Berno. Ke bi pa to Rokicani ne bilo po godu, pride rad v Prago ali pa kako drugo mesto na Češkem. Slednjič so odločili Rokicanovi zastopniki češko mestece Krumlov, dan praznik sv. Simona in Jude. Kapistran je to še le v Krumlovu zvedel, kamer ga je bil tamkajšnji gospod Ulrich z Rozenberka, načelnik in branivec katoličanov v Čedah, prijazno povabil. Kapistran je prišel tja 15. vinotoka 1451. Tretji dan na to je pridigal v pričujočnosti gospoda Ulriha in spreobernilo se je ne le več tisoč podloženega ljudstva, temuč tudi mnogo imenitnih čeških gospodov se je odpovedalo zmotam in povernilo v naročje svete rimsko-katoliške cerkve. Vender je videl Kapistran, da Krumlov ni primeren kraj za učene prepire ali disputacije, ker tam kaker piše Rokicani, razen gospoda Henrika z Rozenberka, sinu Ulrichovega, ni omikanih ljudi, ki bi jih mogli razumeti. Za take reči so velika mesta kaker Neapolj, Sijena, Perudža, Florencija, Pariz itd. in če so ta predaleč, naj bo Krakov ali Dunaj, in če hoče ravno češko mesto, naj sprejme vsaj Heb (Eger), kamer se ima za prihodnji praznik svete Barbare sniti deželni zbor. Kapistran se je res odpravil tja ali Rokicane določeni dan le ni bilo; pač pa je pisal Janezu v odgovor dolgo pismo z veliko jezo in očitno serditostjo. Kapistran mu je odpisal na to še mnogo obširnije, skoraj celo knjigo, sicer tudi ostro, vendar sè vso kerščansko ljubeznijo. Neki Janez Borotin iz Roudnice, poseben častivec Janeza z Rokicane, je tudi pisal Kapistranu pismo, kjer ga imenuje blaznega černožolčnika, ki nasproti govori cerk-

venemu zboru bazeljskemu, v svetem Duhu zbranemu, ter ko drugi antikrist Kristusu nasproti terdi: „Če boste jeli mesó Sinu človekovega in pili njegovo kri, boste pogubljeni.“ Tudi na to pismo je odgovoril Kapistran v jako obširnem spisu, keterega konec pa ni ohranjen do današnjega dne. V tem spisu je jako učeno razložil nauk katoliške cerkve, pa tudi krepko se vperl obrekovanju od strani nasprotnikov.

Za to pa se mu ne sme očitati ošabnosti, kaker so storili nekateri. Saj se je tudi sv. apostelj Pavel zagovarjal proti tistim, ki so laži trosili o njem, kazaje na svojo delavnost, terpljenje in apostoljsko čast.

Edino na videz pravo orožje, s katerim so Rokicana in njegovi priverženci napadali Janeza Kapistrana, je bila vže omenjena pogodba, (takozvana kompaktata). Opiraje se na ta privoljenja je učil Janez Rokicana razne zmote, ketere je nevedno ljudstvo imelo za resnico. Vedno je še terdil da je k izveličanju neobhodno potrebno sv. obhajilo pod podobo hruha in vina i. t. d.; katoliško cerkev so pa on in njegovi priverženci v spisih in govorih zaničevali in sramotili. Janez Kapistran sam je imel na svojem popotovanji po raznih krajih in mestih obilo prilike, videti to in slišati na svoja ušesa. Ker so torej husiti napak obračali pravice, ketere jim je cerkveni zbor dal, ter s tem sejali napačne nauke, zato so sodili previdni katoličani, da jih pogodba več ne veže. Tudi Janez Kapistran se ji je zoperstavljal, češ, da je le potuha krivovercem, katoliški cerkvi pa na veliko škodo. Zato so ga tožili kot kalivca miru, ki nikaker noče edinosti v cerkvi, celo kardinalu Nikolaju Kuza, briksenskemu škofu, ki je bil ko apostoljski legat v Regensburgu. Tudi na to obrekovanje se je moral zagovarjati. „Privoljenja, ketera so dobili“, piše mej drugim v listu na kardinala, „zapravili so vže zdavnaj, ker učé, da se pogube vsi, ki prejmljejo obhajilo le pod eno podobo. Tudi je kardinal napačno storil, ker jim je dajal še družih obljub glede kompaktat; zakaj ravno ta pogodba jim je povod, da zatirajo in preganjajo katoličane in grabijo cerkveno imetje. Ti vporni sinovi pač ne zaslužije posebne naklonjenosti in odlikovanja od družih zvestih sinov, marveč kazen. Nikar naj ne misli, da jih bode pridobil s prizanašanjem in privoljenji; s tem bo marveč zgubil še druge zveste sinove cerkve po sosednih deželah in mestih. Nikar naj ne posluša goljufivih pri-

liznjencev, marveč resnico in skušnjo; tudi naj se spomni tega, kar sta se bila v Rimu dogovorila.“

Ta list Kapistranov ni ostal brez vspeha. Vže čez nekaj tjednov je pisal kardinal Nikolaj Kuza husitom pismo, v katerem jih graja, da so zlorabili in še zlorabijo pogodbo, katero jim je zbor dovolil. „Niti pobožni Janez Kapistran, — piše mej drugim, — mož, ki z vnemo za čast božjo družji tudi učenost, in nihče drugi ni terdil niti ne terdi, da pogodba (kompaktata) sama na sebi obsega kaj krivoverskega. Odločno pa se mora tajiti, da dovoljuje to, kar napačno podtikate.“

Tudi do plemenitašev na Češkem je pisal Janez Kapistran dolgo pismo, v katerem zagovarja resnice sv. vere in tudi svojo osebo brani proti napadom Rokicanovim in družih. V Hebu jim je osebno izročil zagovornico. Ker so pa bili večinoma priverženci Rokicanovi, ni kaj prida opravil. Ker je v zagovornem listu omenjal svojih popotovanj, dela in truda ter čudežev, katere je Bog po njem storil, očitali so mu ošabnost in napuh. „Še vedno me Rokicana napada“, piše v drugem listu, „po svoji stari navadi ter terdi, češ, vse sem pisal le v svojo čast in slavo. Ali sam se ne hvalim in ne povzdigujem; hvalim, častim in poveljučujem pa svojega stvarnika, vsegamogočnega Boga, ki je po svoji neizrekljivi dobroti in milosti izvolil najmanjše, da osramoti vse mogočno. Vedno se zahvaljujem božjemu Veličastvu, ki me je storilo brez mojega zasluženja znanega toliko narodom. Rokicana pa in zapeljani Čehi, katerih zveličanje tako priserčno želim, kaker svoje lastno, naj iz tega spoznajo, da brat Janez Kapistran ni kalivec mirú in slepar, čarobnik, postopač in antikrist, kaker so me razvpili, ampak papežev poslanec in komisar in splošni inkvizitor krivoverstva, to pa vsled pooblastila od papeža Nikolaja in njegovih prednikov, kaker spričujejo avtentične bule (papeževa pisma), katere nosim sè seboj. Prišel sem v to kraljestvo pa le zaradi izveličanja vaših duš in miru vse dežele. Ke bi iskal svojo čast, sprejel bi bil povabilo na Poljsko h kralju, na Saško, Ogersko in Avstrijo; saj so me prav zelo prosili, naj bi šel v te dežele.“ — Najboljši dokaz, da Janez Kapistran ni iskal samega sebe, ampak čast in poveličanje najsvetejšega imena Jezusovega, so nam čudeži in vspehi; zakaj prevzetnemu se Bog zoperstavi in daje svojo milost le ponižnim.

V Hebu in okolici je ostal naš svetnik do začetka februarja

leta 1452. ter oznanjeval povsod božjo besedo. Ko je spoznal da mu ni mogoče na noben način priti v Prago, ker mu vladar Jurij z Podebrad ni dal dovoljenja, je šel v Friberg na Saško ter se nato vernil v češko mesto Most (Bruk), kjer je ostal do začetka junija 1452.

3. Ko je slišal poljski kralj Kazimir o delovanju Janeza Kapistrana po Češkem, hrepenel je, da bi prišel tudi v njegovo kraljestvo oznanovat božjo besedo. Zato ga povabi v pismu od dne 7. sept. 1451. l. naj pride na Poljsko in v Litvo. Tudi krakovski nadškof in kardinalj Zbinjek ga je to prosil v dveh listih. Ker pa so bili nemiri po rimsko nemškem cesarstvu, zaderževal ga je skoraj gotovo še Friderik pri sebi. Na Češkem je vladal, kaker smo rekli, Jurij z Podebrad, na Ogerskem pa Janez Korvin. Tako sta se Češka in Ogerska korak za korakom odmikali od kralja Ladislava, keterega ste pa na videz na vso moč tirjale od Friderika. Še nevarniše je bilo na Avstrijskem. Tu so se stanovi — celjski grof Ulrich in bavarec Ulrich Eizinger na čelu — kar očitno vstavili vladarju ter ga oblegali v Dunajskem Novem Mestu. Sramotno bi ga bili vjeli, da ga ne bi bil rešil Andrej Baumkircher. Naposled so ga vender prisilili, 4. sept. 1452, da je izročil mladega kralja Ladislava njegovemu stricu Ulrichu Celjskemu, o katerem bomo pozneje slišali še več. Po družih deželah, pripadajočih k rimsko-nemškemu cesarstvu, ni bilo boljše. Torej se je potrebno zdelo cesarju Frideriku IV. da občečislanskega poslanca papeževega obderži pri sebi, da z njegovo veljavo vsaj nekoliko zedini kneze po Nemčiji proti napadu, ki je grozil celi Evropi od vzhoda.

Nimamo tako zanesljivih poročil, da bi ga mogli slediti na popotovanji tega leta. Ker pa so imeli to leto državni zbor knezi in drugi plemenitaši rimskonemškega cesarstva v Reznu (Regensburgu), je verjetno, da je šel z Mosta naravnost tja. Le to poročajo letopisci, da so ga povsod, kamer je prišel, nad vse slovesno sprejemali. To pa je lahko verjetno, ker so ga vže delj časa pričakovali, kaker je razvidno iz poročila, ki ga je Janez Kapistran poslal vže iz Heba papežu Nikolaju dné 5. januarija 1452. leta.

In res je dosegel, da so obljubili zbrani knezi poslati Ogrom in južnim Slavenom na pomoč 10.000 konjikov in 32.000 pešcev. Seveda so ostale te obljube le na papirju, — celo še tedaj, ko je bil Turek vže na meji. Po svoji navadi je Janez Kapistran tudi v Reznu pridigoval vsak dan. Kaker gre soditi po poročilih, je mo-

rala biti za tiste dobe posebno razširjena strast igranja pri možeh, ženski spol pa se je gizdavo oblačil. Pred temi pregrehami je naš svetnik v tem mestu najbolj svaril svoje poslušavce.

Mej pridigo in pozneje je nad tem očitno godernjal neki mladenič, ki je bil igri strastno vdan. Tudi neki lahkomišljeni ženi, ki se je lepotičila, kaker je le vedela in znala, niso bile spokorne pridige našega svetnika všeč. Pa kažen božja je še tisto noč zadela oba, vmerla sta nenadoma. To je vse prebivalce tako prestrašilo, da so kar vkup nosili razna orodja, s katerimi so igrali, in pa nepotrebni lišp. Vse to so na tergu očitno sežgali.

In Rezna je šel Janez Kapistran v Amberg, kamer ga je povabil palatinski grof Friderik. Tudi tukaj je budil ljudi k pokori in dosegel se svojimi misijonskimi pridigami nepričakovanega vspeha. Vstanovil je tudi samostan za svoje sobrate in tiste, ki so želeli dati svetu slovo ter stopiti v red sv. Frančiška. Vse potrebno za samostan, kaker tudi zemljišče in zidanje je preskerbel imovit meščan, po imenu Janez Bachman. Do najnovejšega časa so imeli v tem samostanu v veliki časti kapelico in altar, na katerem je marševal naš svetnik, (če dandanes še stoji, seveda ne vem).

Iz Amberga je šel Janez Kapistran v Ajhštet, kamer ga je bil pozval škof Janez. Ni treba omenjati, da so ga prebivavci in škof kot poslanca božjega sprejeli nad vse slovesno. Zaderževal se je v tem mestu le nekoliko dni. Kako zelo pa je čislal škof Janeza Kapistrana, priča prošnja, ki jo je poslal dné 1. oktobra leta 1462 papežu, naj ga okličje za svetnika. — Iz Ajhšteta je šel v Norimberg, ki je bilo jako lepo in sloveče mesto. Od vseh strani so derli tudi tam ljudje skupaj, da slišijo moža božjega. Pogostoma je imel toliko poslušavcev kaker na Dunaji. Tudi v tem mestu so sežgali po cele vozove raznega orodja, ki je zapeljavalo mlade ljudi k igri. Bival pa je v samostanu, katerega so bili pred nekaj leti sezidali tam naseljeni redovniki sv. Frančiška. Dné 24. julija je obiskal tudi samostan klarisinj. Na bolne sestre je pokladal ostanke sv. Bernardina Sijenskega, in mnogo jih je čudovito ozdravelo. — Ko je v Norimbergu pridigoval pred cerkvijo sv. Sebalda, je slišal neki glas v zraku, ki mu je klical: „na Ogersko, na Ogersko!“ Ker pa ni znal, kaj pomeni ta glas, je prosil Boga razsvetljenja, in Bog mu je razodel, da ga bo v kratkem poslal na Ogersko. Tudi v teh krajih je živel po svoji navadi. Malo je jedel in pil, malo spal. Večinoma je po noči ves čas pisal pridige in knjige. Pri vsem svo-

Jem težavnem poslu pa je bil le vesel. Če so ga vprašali, kako more biti vedno tako vesel, je odgovoril: „Zakaj pa bi bil žalosten? Vest mi ne očita nič hudega; in vedno si prizadevam, delati dobro. Tudi ne želim družega, kakor to, da bi bil kmalu rešen tega življenja in združen z Jezusom.“

Škof Anton v Bambergu je tudi prosil svetnika, naj pride v njegovo mesto pridigovat. Da bi verne tem bolj spodbujal k pridigam, je podelil poslušalcem razne odpustke. Z enakim vspehom je tega leta še obhodil mesta Erfurt, Vajmar, Naumburg, Halle, Devin in Lipsk, kjer je 60 imenitnih in učnih mož na njegove pridige zapustilo svet in stopilo v red sv. Frančiška. Da se pripravijo za mašnike, jih je poslal 34 v Norimberg (Nürnberg), ostalih 26 pa v Breslavo v Šleziji. Tudi je sam napisal „poduk za novince“, ki je mnogo pospeševal dobro vzgojevanje.

Iz Lipska je Janez Kapistran poslal tri svoje tovariše v Molj-davo, kjer se je bilo jelo tudi vže razširjati husitsko krivoverstvo.

Tako je Janez Kapistran kot apostolj Kristusov in papežev poslanec to leto prehodil skoraj vse rimsko-nemško cesarstvo; poterjeval je državne kneze in mogočnejše v sv. veri, spodbujal jih k zvestobi in vdanosti do cesarja. Mnogo tisoč grešnikov je pripeljal na pot pokore in čednosti. Konec leta je še enkrat poskusil priti v Prago, pa mu je zopet spodletelo. Vzrok naznanja v pismu do papeža Nikolaja blizu tako-le: „Mnogi pripovedujejo, da Čehi pravijo, da se bolj bojé jezika tega mniha, kakor 30.000 oboroženih mož, če bi vže tudi Prago oblegali. In to vse zaradi resnice, kateri se lažniki ne morejo vstavljati, zakaj resnica premaga vse.“ Povsod pa je Bog svojega služabnika s čudeži poveličeval. V tem času je Kapistran 64 od materinega telesa slepim pogled, 32 mutastim dar govora, 82 gluhim sluh, 232 kruljevim in hromim zdrave ude podelil. 12 smertno ranjenih je naenkrat ozdravil; 74 sključenim in 76 na raznih udih betežnim je izprosil ljubo zdravje; ozdravil je štiri vodenične; 48 vže vmirajočih je rešil iz žrela smerti in 20 mertvih obudil k življenju. K tem pa niso prišteti tisti, ki so ozdraveli po navadnem blagoslovu. Te čudeže je svetnik vse pripisoval zasluženju sv. Bernardina Sijenskega, katerega češčenje je povsod pospeševal; zato je tudi po cerkvah in kapelah, katere je sezidal na čast temu svetniku, obešal berle in drugo orodje betežnikov, ki so ozdraveli.

Tako čudovit je Bog v svojih svetnikih.

O zatajevanju.

III. (Konec.)

Koliko je koristno in važno zatajevanje svoje volje, naj nas nadalje podučijo svetniki.

Sv. Bazilij, cerkveni učitelj, je šel enkrat obhudit samostane svoji škofovski oblasti podložne. V enem vpraša opata, da naj mu predstavi redovnika, o katerem se more najbolj upati, da je v številu izvoljenih. Opat mu vstreže, predstavi mu enega jako priprostega, kateremu zapove sv. Bazilij, naj mu gre po vodo, da si vmije noge, po šegi starih časov. Redovnik koj vboga. Drugi dan mu sv. škof vkaže pristopiti k oltarju, ker ga misli posvetiti v mašnika, in akoravno je bil redovnik jako ponižen, pa je bil mertev svoji volji, pristopi pred sv. škofa in postane maziljenec Gospodov. Videč sv. Bazilij to veliko čednost v redovniku je poterdil prepričanje opatovo da je res mej izvoljenimi pohlevni menih. Oh da bi tudi mi vmerli svoji volji, koliko bi bilo bolje za nas. Ne bi se tolikokrat jokali, kedar nas zapelje v brezno! Sv. Bernard pravi, da kedor samega sebe, to je svojo voljo, sebi za voditelja postavi, da se neumnežu podloži. In res. Mi smo na tem svetu popotniki, potrebni kažipotov, da ne zgrešimo ali na levo ali na desno, temuč da gremo naravnost proti nebesam. Ali ako so krivi ti kažipoti, kako bomo dosegli svoj cilj? Ako se zročimo naši nespametni volji, kako bo mogoče, da ne izgubimo potemtakem Boga? Dà, dà, kedor sledi svojo voljo, on sledi slepca, ali ako slepec slepca vodi, oba v jamo padeta. Zato bodimo zadovoljni, da imamo od Boga postavljene voditelje, kateri berzdajo našo voljo, kateri nam večkrat ne dovolijo, kar želimo, kateri so, z eno besedo, naši dobri kažipoti na tem svetu.

Sicer pa ne misli, bogoljubna duša, da se na drugi način ne moreš zatajevati. Do zdaj smo videli, kako se moramo zatajevati notri in zunaj, ali to še ni vse, ker ako bi s tem končali, bi izpustili govor o popolnosti, o verhuncu zatajevanja. No, kako je pa to? Glej, zatajevanje pride do verhunca, keder se bogoljubna duša tako ponaša, da je svet ne čisla, temuč da jo ima za ošabno, svojevoljno, neumno „svetnico.“ Je pa tudi tako? Ljudje tako mislijo, ali ako bi pogledali v serce tacega zatajevalca, bi vide-

li in spoznali, kako tepta svojo najhujšo nasprotnico, svoje najbolj nevarno nagnenje t. j. častiželjnost. Zgled tacega zatajevaja nam daje življenje sv. Filipa Neri-ja, tistega blagega svetnika, kateri je, se seboj strog, z drugimi pa dober, duše, kakor se pravi o njem, v kočiji peljal v raj.

On torej je dobro poznal, da je posebno pri dušah, ketere po popolnosti hrepene, najhujše nagnenje častiželjnost. Da on to vniči, si naprej vzame, tako se ponašati na videz, da ga bodo vsi zaničevali. Ta sklep mu je šel od rok jako dobro. Enkrat se spravi prav veselo plesat pred neko cerkev, iz ketere je mnogo ljudi prihajalo, in vse se mu je rogalo: „Glejte, glejte starega norca.“ Drugikrat sreča na poti moža z velikim verčem vode ter ga prosi, da naj se mu da napiti. Ta mu tudi vstreže, in glej, Filip vzdigne verč in z velikim veseljem iz njega pije pred množtvom ljudi. Enkrat sreča sv. Feliksa, kapucina, kateri je nosil verč vina od miloščine, ter ga tudi prosi, naj mu da piti, kar je Filip pred vsemi ljudmi z veseljem storil. Kardinal „Gesualdo“ njegov veliki prijatelj, mu je daroval kožuh iz zlahtnih kožic, misleč da mu bo služil za mraz posebno v spovednici, kjer je starček po cele dni sedel. Ali Filip ga porabi za drugo. Da ga ljudje zasmehujejo, ga derži na sebi en cel mesec, in ogledovaje se, kakor da mu je jako vgoden, hodi v njem po rimskih ulicah. Ali kaj bom tukaj našteval družih primerov iz njegovega življenja, saj, ako bi hotel povedati vse, nevem kedaj bi končal. Skoraj se more reči, da je njegovo zunanje življenje skoz in skoz smešno, ali duh njegov zatajevalni, ta je bil ves drugačen! Da je to resnično nam dokazujejo nadnatorne milosti, s katerimi je Bog obdaroval svojega ljubljenca, mej katerimi se posebno dve svetijo v nebeški kroni sv. Filipa, te so: dar spreobrnjenja groznih grešnikov, in dar zamaknenja.

Ali more bo kedo rekel: „Zakaj to pišeš? Kaj da se moram tudi jaz tako zatajevati? Bog varuj!“ Imaš prav, ako tako govoriš, ker zatajevanje sv. Filipa ni za vsakega, in skoraj bi rekel, da niti ni za sedanje čase. Ali zatajevanje podobno Filipovemu, to je pa tudi tebi mogoče, in za sedanji čas vgodno. Poglej, bogoljubna duša! Povej mi, kaj je želel sv. Filip doseči s svojimi smešnostmi? Zasmehovanje, teptanje svoje častiželjnosti, da bi ga namreč ljudje zaničevali, da bi mu rekli, da je norec, da bi ga namreč ljudje zaničevali, da bi mu rekli, da je norec, posveten, požrešen, i. t. d. in ne svetnik, kar je tudi bil, ali ne

v svoji glavi, ker je bil ponižen, temuč pri razsvetljenih pobožnih ljudeh. Zdaj pa ti meni povej, bogoljubna duša, ali ni tudi tebi mogoče doseči te namere?

Kaj ni mogoče tudi tebi kakšenkrat tako se vesti, da sicer ne bo pregrešno, razžaljivo ali spotekljivo, pa vender inalašč malo nerodno in za te poniževalno? To zlasti, keder ti prihajajo skušnjave poželjivosti po človeški časti in hvali.

Ali rekla boš bogoljubna duša: „Na ta način bom dajala bližnjemu priliko, da bo krivo sodil, in Boga razžalil.“ Ako se bo to zgodilo, bo svojega greha kriv sam in ne ti in tudi Bog ne. Ne boš ti, ker ti mu daš priložnost ne greha, temuč čednosti, ker on mora vedeti, da se ne sme soditi človeka brez gotove podlage. Niti Bog ne bo kriv, ker na tak način ne bi smel Bog dopustiti obenega greha, kar pa on ne stori, ker večkrat dobi več iz greha, keterega dopusti, kakor kè bi ga bil zabranil. Kaj ni bil strašen greh naših prvih starišev? Vender ga je Bog dopustil, ker je vedel, da bo na tak način prišla človeku neizmerena korist po včlovečenju večne Besede. Kaj ni bil greh Judežev strašen? Vender ga je Bog dopustil, ker je vedel, da bo iz nje ga prišlo svetu odrešenje.

Zatajaj se torej, bogoljubna duša, koliker ti je mogoče, ker tako boš postala zmirom bolj podobna Jezusu, čiger življenje je bilo neprestano zatajevanje. Posnemaj svetnike in svetnice božje, kateri so le po zatajevanju dosegli večno rajsko življenje, kete ro naj tudi tebi da veselje nebeških prebivalcev, Jezus Kristus. —

P. H. R. *parisi*

Življenje zveličanega Egidija Marije od svetega Jožefa iz reda sv. Franciška.

Peto poglavje.

Kako ljubi Egidij bližnjega svojega.

Iz ljubezni do Boga izhaja ljubezen do bližnjega; ogenj te ljubezni ima le eno ognjišče. Ta kraljeva krepost je podobna drevesu, čiger veje počivajo na ravno tistem deblu in iz ravno

tiste korenine živež svoj serkajo. Če vemo, kako zelo kedo ljubi Boga, moremo iz tega tudi sklepati, kako velika da je ljubezen njegova do bližnjih.

Premnogi dogodki nam dokazujejo, kako živa in goreča je bila ta krepost v sercu brata Egidija. Najprej čemo neketere stvari omeniti, iz katerih bomo spoznali ljubezen njegovo do svojih redovnih bratov. *)

Ko so kardinalj-nadžkof v Napolji zavkazali tako imenovano kanonično ali cerkveno preiskavo, so precej pri prvem preslušanji o krepostih in čudežih brata Egidija vsi redovniki, karkoli jih je kedaj živelo z njim, ljubeznivega Egidija posebno hvallili zavoljo njegove neprimerljive ljubezni do svojih sobratov. Vsi so tako rekoč z enim glasom rekli, da jim je bil pravi pomočnik v sili, in da so vsa dolga leta, ko je imel on skerbeti za potrebe samostana, imeli zmirom vsega dosti, kar jim je bilo treba.

Izbica ponižnega brata je postala tako rekoč hiša za vsakoverstna naročila, kjer se je popraševalo, naročevalo, in pozvedovalo za prerazne stvari. Karkoli bi bil potreboval kak redovnik, samo pri Egidiju se mu je bilo treba oglasiti, in gotovo se mu je spolnila želja. Če so bile reči še tako različne, tudi več ali manj drage in jih težko dobiti, vse to ni služabnika božjega nigdar spravilo v zadrego. Samo prijazno se je nasmejal, če ga je gdo kaj poprosil, in s tem je razodel veselje, katero čuti, kederkoli more vstreči svojim samostanskim bratom.

Odgovori njegovi so bili vedno taki, kaker da bi magazini celega Napolja bili njegovi, ali kaker da je z najbogatejšimi kupci v kupčijski zvezi. Ni je bilo težave, ki bi ga bila zadržala, če je bilo treba vstreči ljubljenim sobratom. In vender so bile zapreke, če je hotel spolniti toliko želj, včasih neizrečeno velike; saj je šlo vselej le za to, da zaželeno stvar dobi v dar, torej zaastonj. Ko pravi sin sv. Frančiška je bil le prosivec in nabiravec, in lahko si je misliti, da ga niso bili vselej in povsod veselili, keder je prišel, posebno če je šlo za stvari, ki so bile precejšne cene. In tu je bilo večkrat treba poterhati še na druga, tretja vrata, pa je na vse zadnje še dobil, kaker pri prvih. Pri teh svojih potih pa je ostal vedno enako mirnega serca, da so

*) Po knjigi: Das wunderbare Leben und Wirken des gottseligen Bruders Aegidius vom h. Joseph..... von W. Lützen. Wegberg 1881.

se mu kar čudili. Hodil je od vrat do vrat in mej potjo vedno molil, k sv. Frančišku, k sv. Paskalju Bajlonskemu in posebno na čast Materi Božji in sv. Jošefu in čudno : skoro nikoli se ni domov vrnil, da ne bi bil dobil, kar je prosil. Če tudi ni plačal z denarji, pa je vender dobro plačal z obilnim znojem in silnim trudom.

Če pa včasi pri vsem svojem prizadevanji ni mogel dobiti, kar mu je bilo naloženo, bodisi da zahtevane stvari sploh ni nikjer bilo, ali da ni prav razumel naročila, se je doma ponižno izgovarjal in obljubil, da pojde še enkrat dotično stvar iskat. Nigdar ni pokazal, da ga kedo preveč nadleguje, ali da preveč od njega zahteva ; mislil je le, da ne more drugače biti in da bratje njegovi morajo pri njem iskati, kar jim je treba, in le pri njem naročevati. Kader se mu je posrečilo, da je dobil, kar je iskal, je bil priserčno vesel in precej je bil pozabljen ves trud in vse skerbi, ki jih je imel zavoljo tega.

Taka, s premnogimi težavami in neprijetnostmi združena pota je imel do sive starosti ; niti pekoče sonce italijanskega poletja, niti blato in goste merzle zimske plohe niso mogle ohladiti gorečnosti njegove.

Da bi trud in britkosti težavnega poklica še povišal in tako njegovo delovanje še bolj zaslužno napravil, mu pošlje Bog zadnja leta še bolezen v kolkih, ki ga je tako nadlegovala, da skoraj hoditi ni mogel, pa vender se ni dal premagati, da ne bi bil spolnjeval svoje službe. Prišel je časi tak domov z dolgega pota, da so redovnikom pomilovanja solze stopile v oči. Od obleke mu je kar voda tekla, debelo blato se je držalo gole kože po nogah in viselo na debelo ob robu slabe kute. Le brat Egidij se edini za vse to ni nič zmenil. Samo da je bil tako srečen, da je dovolj milostinje nabral za podporo samostana in po želji bratov svojih, pa je bil presrečen ter je kazal prav otročje veselje. Še toliko časa si ni privoščil, da bi se bil malo okrepčal, temuč kar naravnost je bežal v kapelico, pokleknil pred podobo „Gospe pri vodnjaku“, in se priserčno zahvalil za prejete dari. Prijazno se smehljaje je šel na to k svojim bratom, in ni nigdar pokazal, kako mnogo je terpel.

Do visoke starosti je hodil vsako leto na sejem v Salerno. To mesto je več ko štiri milje oddaljeno od Napolja in tu je nabiral oblačila in kožuhovino za samostan. Redovniki aljkantarin-

ci ne rabijo namreč za posteljino ne žimnic, ne blazin, sploh ničesar ne, kar povišuje mehkužnost. Nekoliko kožuhovine, pometane po golih deskah, to je vsa njih postelja; k temu pride po zimi še prosta odeja, kader je huji mraz. Take kožuhovine in odeje se je na sejmu v Salernu mnogo spečalo in to je tudi brata Egidija privabilo tjakaj, da priskerbi, kar je bilo potrebno samostanu.

Na pot je vzel seboj po navadi še kakega drugega lajika. Na sejmišču hodi od kupca do kupca, dokler ne naprosi dovolj kožuhovine in odej. Nazaj grede je bil včasih s tim blagom tako obložen, da ga je bilo komaj ven videti in je kar omahoval pod težo. Svojemu spremljevalcu je dal navadno nekaj malega, da ž njim nosi. Obilno obložen jo je tako vesel mahal nazaj proti Napolju. Tu smemo pač reči, da je kerščanski ljubezni do bližnjega vse mogoče in da nikoli ne reče: zadosti je!

Nenavadne zasluge postrežnega služabnika božjega so njegovi redovni bratje, še ko je živel, spodobno in hvaležno pripoznali; vender so še le po njegovi smerti dobro sprevideli, kaj jim je bil Egidij. Ko jim je zmanjkalo svetega brata, jim je zmanjkalo tudi vsega drugega, in le z velikim trudom so si mogli preskerbeti najbolj potrebnega.

Kako zelo da ljubi Egidij bližnjega svojega, je bilo najlažje iz tega spoznati, kako streže bolnim bratom. Tu je bil kakor skerbna mati: da bi pomagala bolnemu detetu, ji ljubezni kipeče serce zbere in znajde zdaj ta, zdaj drugi pomoček, saj je ljubezen najdljiva. Tako tudi Egidij. Najnižjo in zadnjo postrežbo je prevzel pri bolnikih z veseljem in radostjo; skerbel je za nje in jim stregel, da so mu bolniki sploh rekli, to je angelj-tolažnik. Kedorkoli je zbolel, le njega je želel pri sebi imeti, in mislil je, da ne terpi toliko, kader je Egidij zraven njega, bodisi terpljenje še tako grozno. Mila tolažila iz njegovih ust so hladila najhuje bolečine, ker se mu je poznalo, da tudi sam z bolniki čuti, in nekaka nebeska prijaznost na njegovem licu je delovala tako dobrotno, da je povsod, kjerkoli se je pokazal, zgnila žalost in nevolja se vmeknila čistemu veselju.

Do samega sebe oster in terd, do drugih poln dobrote in vsmiljenja, tak je bil brat Egidij. Vsakemu je vstregel, če je le količkaj mogel. Tudi nedolžnemu razveseljevanju svojih sobratov

se ni vmikal; veselil se je ž njimi in razvedroval, in to tudi ta-krat, keder mu ni bilo vkazano.

V šempaskaljskem samostanu so imeli navado, da so o velikih praznikih redovniki dobivali pri mizi eno jed več, kaker sicer. Oče gvardijan je skerb za ta priboljšek izročil vselej našemu lajiku, ki je bil tega silno vesel, in se tako izverstno obnesel, da so imeli včasih najboljša jedila v samostanu, kar jih je bilo dobiti v Napolji. Ker je bil še tudi izverstni kuhar, so mu rekli, da naj tisto jed vselej tudi sam pripravi. Rad je vbogal in ob takih priložnostih pričujoči ptuji gosti niso mogli nigdar dosti pohvaliti njega in njegovih jedi. On sam pa se takih jedi ni nikoli doteknil. „To ni za moj želodec“ je bil navadni izgovor, keder so ga silili, da naj tudi sam počasti svojo vmetalnost. In taka vam je prava pobožnost: sama na sebe obrača ostro, ter do stran te kreposti, drugim pa daje okušati njeno sladkost in prijetnost.

Ni pa treba misliti, da je bila častitega brata Egidija ljubezen do bližnjega zagrajena sè samostanskim ozidjem in obsegala le sobrate v redu. Ne to; pretesno je bilo to ozidje za široko ljubezen njegovo; treba ji je bilo prostora, kaker je Napolj dolg in širok. V tem velikem mestu ga pa tudi ni bilo nesrečnika, ki ne bi bil mislil, da ima pravico zahtevati Egidijevo pomoč in od njega pričakovati vsaj olajšanja, če že ne zdravja. Hvala pa previdnosti Božji, Egidiju tudi ni nikoli zmanjkalo potrebnih pripomočkov, da ne bi pomagal nesrečnim.

Vse ga je v Napolji poznalo in ljubilo, imelo ga je kot angelja iz nebes, poslanega od samega Boga, da deli njegov blagoslov in zaderžuje njegove namenjene kazni. Čudeži, s katerimi je tako rekoč posipal svoja pota, in ketere je včasih storil na javnih krajih, so pobožno ljudstvo spravili v največo navdušenost. Dobro ime, združeno sè svetostjo in čudodelnostjo mu je pridobilo vsa serca in odperlo vse shrambe.

Kader so ga kupci videli, da gre, so ga že od daleč vabili, naj pride k njim in vzeme od njih kak dar. Tako so spoštovali svetega moža, da se mu niso upali to ali ono ponuditi, le svoje blago so mu pokazali in ga prosili, naj si sam zbere in vzeme, kar želi in koliker želi. Le če so videli, da si je pohlevni prosilec vkljub podeljeni pravici premalo vzal, so se začeli vmes mešati in ga siliti, naj več vzeme. Koger je hotel Egidij

zelo razveseliti, od tega je mnogo vzel, koger je pa hotel kaznovati ali ponižati, od njega se je branil vzeti milostinjo ali je pa prav malo vzel.

Kupcem je bila Egidijeva „kupčija“ že zato všeč, ker so vedeli iz skušnje, da jim služabnik božji blagoslovi blago; česer se pa brani vzeti, tu ni blagoslova božjega in tudi ne sreče; je, kaker bi bilo vse vkleto. Razun tega jih je bilo pa tudi mnogo v Napolji, ki so na priprošnjo Egidijevo prejeli prav posebne dobrote od Boga in komaj čakali priložnosti, da se mu skažejo hvaležne. In ravno od takih ni sluga božji nič kaj rad jemal, da se ne bi zdelo, da se daje plačevati za to, kar je dobrega storil. Zastonj je hotel dati, kar je zastonj prejel.

Ni torej čuda, da se je miloščina tako namnožila, da je samostan še porabiti ni mogel vse sproti. Brat Egidij prosi zato očeta gvardijana, naj sme vse, kar preostane, mej mestne vboge razdeliti. Precej se mu privoli, naj v tem oziru stori, karkoli hoče. Od tega časa je postal služabnik božji podpora in hranitelj mnogim družinam; toda še le po njegovi smerti se je zvedelo, kako neizmerno mnogo miloščine je porazdelil po vseh delih mesta. Tu je bil včasi tako radodaren, da je jelo samostanu potrebnega primanjkovati. Neketeri redovniki, ki niso vedeli za neomejeno privoljenje, ki ga je imel Egidij, so se pritožili pri o. gvardijanu zaradi te po njih menenji tako nespametne zapravljenosti. Ali predstojnik jim odgovori: „Le pustite Egidija, naj gospodari z miloščino, kaker ga je volja; vse karkoli on stori, je dobro storjeno! Od zdaj na dalje ni nihče več pogodernjal in vse je bilo zadovoljno.

Ljubeznivi nabiravec je podpiral sicer vsacega, ki je bil potreben, vender je bil zelo previden glede na to, koliko bi podelil in kaj. Posebno rad je poiskal tiste reveže, ki jih je bilo sram prositi in jim je vsega dal, karkoli jim je bilo treba, da prerede družino; njim je bil pravi Miklavž, delil jim je vselej s pergiščem.

Večkrat se mu je primerilo, da je moral tudi takim družinam pomagati, ki so mu prej same miloščino delile. Ob času vojske, ko so si Francozi prilastili Napolj, je marsikateri družinski oče zgubil svojo službo in tako je prišla vsa družina v hudo stisko. Tisti, ki so prej, ko so še plačilo dobivali mogli tudi Egidiju miloščino deliti, so je bihi sedaj sami še bolj potrebni. Neketeri

so celo v pravem pomenu besede prišli na beraško palico in strašna lakota jih polagoma tako daleč spravi, da so brata Egidija poprosili pomoči. In takih prošnje niso bile nikoli zastoj. Dasi tudi se je s početka dozdevalo, da nikaker ni mogoče, da bi pri tej splošni zmešnjavi mogel en sam človek edino le s prostovoljnimi darovi prerediti toliko družin, se je na zadnje pokazalo, da jih je vender-le preredit. Težko, terdo je šlo postarnemu možu božjemu, silno težko, in Bog sam ve, koliko si je ta božec prizadel in preterpel, ali vse težave je premagal in tisoče ljudi se mu je zahvalilo za življenje in obstanek.

Vseh del vsmiljenja je bil vaju. Vsak hip so ga klicali k bolnikom v najbolj oddaljene dele prostornega mesta, ker je vsak, ki je bil v smertni nevarnosti, želel brata Egidija, tega velikega tolažnika in zanesljivega prijatelja božjega. Nigdar ni odrekel; temu je obljubil zdravje, onega opomnil, da se mu bliža konec življenja, in da naj se lepo mirno pripravi za srečno večnost. Če je bilo treba, je tudi sam ostal, da je vmirajočim pomagat s tolažbo in molitvijo.

Skerb za dušno zveličanje bližnjega svojega je sploh vedno višje cenil, kakor skerb za posvetni blager. In čeravno ni bil prav za prav njegov poklic, ker je bil samo preprost lajik, da skerbi za posvečenje svojega bližnjega, je porabil vender vsako priložnost, da oterpjenim grešnikom sè živimi opomini v serce seže. Ker je sè svojo znano svetostjo toliko ljudi k sebi privabil, je imel pač dostikrat priliko za tako opominjevanje; in večkrat se je zvedelo, da Egidijeve besede niso bile kakor tisto evangelijsko zernje, ki je padlo na kamnita tla. Seveda je največ tega ostalo skrivnost, kar je tudi čisto naravno. Ko je pa na stara leta nekaj oglušil in se zato navadil precéj glasno govoriti, so marsiketero tako skrivnost drugi zvedeli, proti njegovi volji.

Prav pogostoma se je pripetilo, da so ga prosili svéta in molitve za časni dobiček. Takim je većinoma rekel: „Kaj vam je toliko za minljivo blago tega sveta mesto da bi si pravo srečo večnega zveličanja s tim zagotovili, da Bogu služite? Pojte in spravite se najprej z razžaljenim Bogom in potem pridite in zahtevajte od njega, kar čete, in dal vam bo. Kako morete tirjati od njega, naj vam vsliši prošnje, ko ne spolnjujete njegovih zapovedi in ga žalite?“

Keder je častitljivi brat tako govoril, se mu je žarilo lice

svete vneme, oči so se mu bliskale, in Duh sveti, ki ga je navduševal, je podajal besedam njegovim nadnaravno moč. Odtod je prihajalo, da se marsiketero serce, ki ni maralo za nobeno kerščansko besedo več, ni moglo vstavljati moči božji, ki se je razodevala v tem, da je Bog vse, ki so poslušali in spolnili Egidijeva svarila ter se vernili na pot čednosti, prav posebno sè svojim blagoslovom oblagodaryl.

Čudežni dar, vsled keterega je preiskal najskrivniša kota človeške vesti in pa preroški duh, ki ga je prav obilno imel, sta mu pomagala, da je ponižal največe prevzetnjake. Sploh je bilo znano, da so se njegove besede vselej spolnile in ljudje, ki so ga poznali, bi bili vse storili, da jim le ne bi oznanil kake nesreče.

Ker je bližnjega svojega tako goreče ljubil, mu je bilo zato tudi njegovo dobro ime bolj pri sercu, kaker lastno svoje življenje. Kar se tega tiče, ni bil prizanesljiv in ni pred nikomer skrival svoje graje in nezadovoljnosti. V samostanu ali drugje povsod se je potegnil za svojega bližnjega, ki so ga po krivem napadali in ga zagovarjal se vso gorečnostjo. Če je pred njim kak lajik spregovoril besede, ki so bile razžaljive za bližnjega, ga je precej vstavil ter je dejal: „Ne govori vender tako od svojega brata. Pojdi raji in zmoli pred sv. rešnim Telesom kakšen očenaš za-nj.“ Če so se pa v tem spozabili patri ali drugi duhovni, pred katerimi se ni smel tako naravnost izraziti: je pokazal še ojstreje svoje nedopadajenje nad takim govorjenjem; skril je svojo glavo v kapuco in šel precej v cerkev, da prosi Boga ljubezni za tiste, ki ga žalijo sè svojimi jeziki. S takim pogumnim vedenjem je Egidij dosegel, da se vpričo njega ni nihče upal govoriti proti svojemu bližnjemu; ker je zagovarjal vsacega, koger ni bilo zraven; kedor je bil kriv, tega je spretno branil, in je znal krivico izgovarjati; nedolžnim pa je bil ljubezniv oče, ki jih je varoval hudobnih jezikov.

Ljubezen do bližnjih svojih samostanskih bratov pa je bila tako velika, da je bil vedno pripravljen, vso odgovornost za njih prestopke na-se prevzeti, naj so že grešili iz zanikernosti ali človeške slabosti. Ako je kedo n. pr. zamudil ali zanemaril dolžnost svoje službe, ga je Egidij precej zagovarjal; rekel je: „Beržčas je pozabil in le njegov slabi spomin je tega kriv. Ker si jaz, hvala Bogu, lahko vsako stvar zapomnim, bi ga bil moral jaz na to opomniti.“

Mesečno vabljanje petnajsterih skrivnosti v društvu živega rožnega venca.

Zadnjič smo opisali nekoliko društvo živega rožnega venca. Priporočali smo tudi to društvo, ker vsak kristijan lahko odmoli na dan eno skrivnost, ako tudi popotuje. Da se pa udje tega društva vdeležujejo odpustkov, morajo vsak mesec z vabljanjem razdeliti mej seboj 15 skrivnosti, in o tem vabljanji hočemo v tem zvezku nekoliko spregovoriti.

To mesečno vabljanje je tako ojestro zapovedano, da, ako udje tega ne storijo, se ne vdeležijo odpustkov. Izvzeti so le ti isti tega vabljanja, ki ne živijo v tistem kraji, kjer so vpisani, in ne morejo prejemati redno vsak mesec vabljanje skrivnosti. To mesečno vabljanje je hotela imeti ustanoviteljka društva, to je terjal ranjki papež Pij IX. (Breve 17. aug. 1867.) in P. Bjanki generaljni prokurator reda sv. Dominika v svojem odgovoru (20. sept. 1879.) Mesečno vabljanje pa ni samo neobhodno potrebno, ampak tudi zelo koristno. Koristno je,

1) ker je rožni venec društvo. Vsakega društva udje se morajo večkrat shajati in o potrebnih rečeh pogovarjati, da društvo ne zaspri in ne razpade. Živi rožni venec je tudi društvo in ko tako mora imeti svoje shode, da ne razpade. Naj laglje se zbirajo proti koncu vsakega mesca, in takrat mej seboj razdelijo z vabljanjem 15 skrivnosti.

2) Mesečno vabljanje je koristno, ker bi se lahko primerilo da bi, ako bi določili le enkrat za celo leto, kaj ima vsak ud moliti, ta ali oni ud izstopil ali pa vmerl in roža ne bi imela več 15 udov. Kako dolgo je potem lahko roža nepopolna! Razširjavec (razširjavka) ni vsegaveden in ako mu udje ne povejo, ne more dobiti novih udov in rožo napolniti. To bi bila nemarnost udom škodopolna. Ako se pa udje snidejo vsak mesec, lahko zve razširjavec (razširjavka), če je kak ud njegove rože vmerl ali pa izstopil. Ako ne bi imela roža 15 udov, poišče razširjavec nove ude, koliker jih potrebuje.

3) Ako bi enkrat za celo leto razdelili skrivnosti, zgodilo bi se prav lahko, da bi eden ali drugi ud pozabil, katero skrivnost mora moliti ta mesec. To se pa ne more zgoditi, ako dobi

pred mescem o pravem času rožni listek ali številko, na kateri je zapisana skrivnost. To se pa zgodi, ako vsak mesec vadjajo skrivnosti.

4) Na rožnih listkih je zapisana pod vsako skrivnostjo kakva čednost, da se ud v njej vadi. Primerilo se je pa vže, da je zadela uda skrivnost z ravno tako čednostjo, ki mu je naj bolj potrebna. V tej čednosti se vadi potem z veseljem in gorečnostjo, ker ima to znamenje za perst božji, ki ga hoče rešiti večnega pogubljenja. Teh čednosti gotovo ne ve vsak bravec, posebno, ako še ni ud tega društva. Mislimo, da vstrežemo, ako podamo tu petnajstere skrivnosti z dotičnimi čednostmi.

Vesele skrivnosti :

1. Keterega si Devica spočela : čistost.
2. Keterega si Devica pri obiskanji Elizabete nosila : ljubebezen do bližnjega.
3. Keterega si Devica rodila : zatajevanje samega sebe.
4. Keterega si Devica v tempeljnu darovala : pokorščina.
5. Keterega si Devica v tempeljnu našla : gorečnost v službi božji.

Žalostne skrivnosti :

6. Keteri je za nas kervavi pot potil : serčno kesanje.
7. Keteri je za nas kervavo bičan bil : stanovitna spokornost.
8. Keteri je za nas s ternjem kronan bil : ponižnost.
9. Keteri je za nas težki križ nesel : voljna poterpežljivost.
10. Keteri je za nas na sv. križi vmerl : ljubezen do Jezusa.

Častitljive skrivnosti :

11. Keteri je častito od smerti vstal : resnično poboljšanje.
12. Keteri je častito v nebesa šel : hrepenenje po nebesih.
13. Keteri nam je sv. Duha poslal : prava modrost.
14. Keteri te je v nebesa vzel : srečna smert.
15. Keteri te je v nebesih kronal : zaupanje na Marijo.

Rožni listki, ketere je natisnila Hilarijanska tiskarna v Gorici in ketere so pregledali prevzvišeni goriški kneznadškof Alojzij, imajo vse te petnajstere skrivnosti z dotično čednostjo, kaker imaš pred seboj.

Iz naštetih vzrokov lahko sprevidiš, da je mesečni shod in vadjanje zelo dobro in koristno. Poglejmo zdaj, ko ravno govorimo o mesečnem vadjanju, kako se more vadljati ali z vadjanjem razdeliti 15 skrivnosti mej ude.

Na določen dan v mescu se snidejo udje ene rože. Predstojnik rože, imenovan razširjavec, razširjavka, in najmanj dva uda se morajo zbrati, ako hočejo postavno vadjati. Vadjati začnejo in nehajo z molitvijo in to nas zagotavlja, da skrivnosti ne odločujejo ljudje, temuč Bog. Po molitvi dobro premeša razširjavec (razširjavka) 15 listkov. Na vsakem listku je zapisana ena izmej 15 skrivnosti. Potem da razširjavec te listke enemu udu in vzame druge (višnjeve) petnajstere listke. Na vsakem teh listkov je zapisana številka in ime uda; vsak ud ima namreč in tudi ve svojo številko. Na to pokliče razširjavec eno teh (zadnjih) števil, postavim 3; potem vzdigne za to postavljen ud listek, na katerem je zapisana skrivnost, iz rok tega, kateremu jih je dal razširjavec. Imenovani ud vzdigne, postavim številko 7, jo pogleda in ponovi številko 3, katero je poklical razširjavec. Ud tretje številke, ako je pričujoč, vstane in dobi listek številke 7 s skrivnostjo, ki jo mora moliti prihodnji mesec. Razširjavec zapiše v zapisniku, da je ud tretje številke dobil sedmo skrivnost. Potem pokliče zopet drugo številko, postavim 13; ud trinajste številke vstane. Zanj potegne vže imenovani ud številko s skrivnostjo, postavim 1 in mu jo da. Razširjavec zopet zapiše v zapisnik: ud trinajste številke je dobil prvo skrivnost. Tako nadaljujejo dokler na razdelijo vseh skrivnosti. Ko končajo, zbere razširjavec listke s skrivnostmi, ki so odločene udom, katerih ni bilo pri vadjanju in jim jih odda sam ali pa pošlje po drugi osebi.

Da bo vadjanje še bolj jasno, navedemo tu še drugi način. Eden ud, asistent imenovan, potegne listek iz roke prvega uda (asistenta), pa le s tem namenom, da določi, kateri ud naj prvi dobi svoj listek z vadjanjem. Ta potegne, postavim številko 12 in reče: ud dvanajste številke dobi listek, keterega bom prvega potegnil. Nato potegne listek, postavim s številko 7, ga mu da in pokliče uda sedme številke, mu vzdigne listek postavim s tretjo skrivnostjo in ga mu da. Skrivnost tretje številke dobi ud sedme številke in ta pokliče uda tretje številke. Temu vzdigne imenovani ud listek, postavim z osmo skrivnostjo. — Katera je osma skrivnost, poglej zgoraj. — Ud tretje številke dobi listek z osmo skrivnostjo in pokliče uda osme številke. Temu potegne zopet listek, postavim številke 1. Ud osme številke dobi prvo skrivnost in pokliče uda prve številke in tako gre to vadjanje

do konca. Da se versta ne preterga, mora, ki je bil prvi klican, v našem primeru ud dvanajste številke, svoj listek sè številko 12 položiti mej listke. Ud, asistent, jih vse še enkrat dobro premeša, da ne dobi ud dvanajste številke listka sè skrivnostjo številke dvanajst.

Ta in prejšnji spis o društvu živega rožnega venca smo napravili po spisih, katere je prinesel mesečni časopis „Marien-Psalter“, III. Jahrg. Berlin 1880. A.

Sv. Križ, budivec dobrih in lepih misli.

3. Angelj na Oljiski gori.

Vprašal sem nekega svetega moža, kaj je pač vendar angelj z molečim in do smerti žalostnim Jezusom na Oljiski gori govoril ?

Odgovoril mi je, da je angelj tako le besedil: „Pošilja me k tebi, o gospod Jezus Kristus, Bog Oče iz nebes. Eno izmed dveh moraš izvoliti; ali veselje ali terpljenje. Ako veselje izvoliš, tedaj bodo vsi ljudje pogubljeni; ako pa izvoliš terpljenje, tedaj se bodo zveličali vsi spokorni ljudje, ki so kedaj bili, kateri so in kateri bodo

Na to se je vzdignil Jezus iz prahu, katerega je bil sè svojim kervavim potom poškopil in posvetil, in kmalu je odgovoril:

„Naj bo tedaj, zvesti moj angelj, verni se k mojemu nebeškemu Očetu pa mu povej, da človeški rod in njegova neizmerna nesreča meni globoko v serce sega. Ljubezen je pripravljena terpeti in trudu sledi plačilo. Povej mu hitro, da se hočem tedaj na smert pripraviti.“

4. Blažena podoba „*Ecce homo*“ — Glej, človek!

O kako se ginjivega časa spominjam, ko sem blaženo podobo „*Ecce homo*“ pogledal! Kako sem bil vesel, tako nebeško vesel, da je Bog in človek Jezus Kristus tudi mene zveličal! Mislil sem prešteti rane na telesu mojega Zveličarja. Ali ker jih je bilo toliko, da jih nisem mogel prešteti, tedaj mi reče Gospod:

„O ti moje ljubo dete! kaj, ti hočeš moje rane prešteti? Preštej, ako moreš poprej svoje grehe, ker sè številom tvojih grehov so se množile moje rane!“

Tedaj sem se globoko v prah sklonil, otožno in ponižno,

ter sem rekel serčno: „O moj preljubeznjivi Gospod, v meni je moja smert, ali v tebi je moje življenje!

5. Prošnja pod križem.

Neki sveti dan, petek je bil, hotel sem moliti ter pridem k Bogu Očetu proseč ga: „Bog Oče nebeški, vsmili se me!“ On pa odgovori: „O človek, kako naj bi te vslišal! Moj edini Sin kliče s križa in jaz ga ne čujem, pustim ga na križu!“ —

Prišel sem k Bogu edinorojenemu Sinu in zdihnem: „O Jezus, sin Davidov, vsmili se me!“ In on mi odgovori: „O človek, kako naj bi te vslišal! Moja ušesa so še polna krika mojih sovražnikov, saj mi vsi vpijejo, da naj si sam pomagam!“ —

Prišel sem k Bogu svetemu Duhu in zdihnem: „O Bog sveti Duh, vsmili se me!“ In on mi odgovori: „O človek, kako naj se te vsmilim, ko vender v martrah na križu viseč ostaja nežno in čisto telo, katero je Mati božja od mene spočela!“

Šel sem k Mariji, sveti Materi božji, ter zdihnem: „O Marija, ti prestol Salamonov, prosí za me svojega ljubega Sinu; Mati, nikar me v potrebah ne zapusti!“ — Tedaj mi odgovori Marija z jokajočim glasom: „O človek, kaj ne veš, da si dobil v petek drugo mater, ki je meni vzela dete ter ga nosi v svojem naročju?“ Pokazala mi je sveti križ na Golgoti, v čiger naročju je njeno dete vmiralo.

Stopil sem potem tjakaj k svetemu križu in tako-le zdihnem: „O ti sveti križ, o nova mati mojega Gospoda, o kako terdo držiš nežno Marijino dete! Povsod so me zavernili, slednjič pridem tudi v tvojo senco in tebe prosim, daj mi tukaj nekoliko odpočiti, da ena sama kapljica božje presvete kervi na me kane; ako samo to dosežem, potem se hočem verniti, potem bodem vslišan in dalo te mi bode božje vsmiljenje. Brez božjega vsmiljenja se ne morem greha znebiti ter svet in blažen biti.“

6. Jezus dobri pastir.

V lepem spomladanskem času sem srečal pobožnega romarja, svetega Aleša, ter sem ga vprašal, je li videl mojega Gospoda Jezusa Kristusa.

Odgovoril mi je: „Jaz ga tudi iščem, in slišal sem, da je na izraeljskih planinah; tam pase devetindevetdeset ovac; eno je zgubil, to zdaj sè žalostjo išče. Treba ga je iskati pri pastirjih, njim se je pridružil, tamkaj poprašajmo. Njegove lastnosti so pa te-le:

Jezus je dober pastir, ker on z močjo in mogočnostjo svoje ovčice od peklenških volkov rešuje.

Jezus je dober pastir, ker on svojo lastno dušo zastavlja, da njegovih ovčice dobro nebeško pašo dobijo.

Jezus je dober pastir, ker na svoje ovčice vedno pazi, ter jim varihe, mašnike in dušne pastirje pošilja.

Jezus je dober pastir, ker jih z lastnim mesom in kervjo hrani za večno življenje.

Jezus je dober pastir, ker je svojim ovčicam sedem svetih sakramentov zapustil, polnih milostnega zdravila, da bi bolne ovčice pri njem bivale v večnem veselju in sreči.“

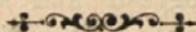
7. „Žejen sem!“

Nekega tihega večera, ki ga je prijazno zahajajoče sonce še razsvitljalo, sedel sem na nekem snopu ter gledal, kako so si delavci na polju iz kamenitih verčev vode ponujali in tako žejo gasili.

Ginljivo in sočutno sem se domislil terpljenja mojega Zveličarja, ker je tam v sredi polja stal neki križ, in v duhu vprašam Gospoda: „Moj Gospod, katera beseda izmej tistih, ki si jih v svojem terpljenju izgovoril, naj me najbolj pretrese ter navduši, da se ti sè vso gorečnostjo darujem?“

On mi pa odgovori: „Žejen sem; — ta beseda namreč dušo in telo močno prešine, ker nisem le na telesu, ampak tudi notranje na duši tako vročo žejo terpel po zveličanju nevmerljivih duš vsih vboгих grešnikov, torej tudi tvoje duše!“ —

P.—n.—n.

Cvetlice iz puščave.

(Po Kr. Šmidu P. H. M.)

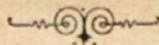
Ljubeznjivo obnašanje do drugovercev.

V egiptovski puščavi, v kateri je prebivalo veliko pravovernih očetov, je živel, dasitudi daleč proč, v svoji koči neki krivoverec. Bil je manihejske ločine; tudi ti so imeli svoje duhovnike in samotnike. Manihejec se je dal na pot, v puščavi je zašel, prehitil ga noč, in v temi pride do kočee pravovernega

očeta. Dolgo je stal pred vratmi, neodločen, bi li poprosil prenočišča ali ne. Toda gerdo vreme in tuljenje zveri ga primora, da boječe poterka. Pravovernik mu odpre vrata, spozna v njem slaboglasnega krivoverca, pa ga vender prijazno sprejme. Pelje ga v celo, pogosti ga, koliker je mogel, moli ž njim, je ž njim, ter mu napravi vgodno ležišče. Ponoči si misli Manihejec: „Ta mož me dobro pozna; ima me za krivoverca, in vender je tako ljubeznjiv do mene. Naši bi njega ne sprejeli tako dobrotno. On je v resnici služabnik božji. To kaže v dejanju. Ljubezen je najgotoviše znamenje pravih učencev Jezusovih.“ Zjutraj pade krivoverec svojemu gostitelju pred noge rekoč: Zdaj sem tudi jaz tvoje vere. Bodiva si prijatelja.“ Poprijateljila sta se, pogosto sta se obiskovala, ter sta bila vselej srečna v Bogu. — Tako je bila z ljubeznijo dobljena duša, ketera bi bila s terdostjo in grobstvo le poterjena v zmoti.

Ne sodi sovražljivo.

Samotarci v puščavi so bili vajeni, da so se postne dni zderževali ne le mesa, ampak tudi mleka in jajec. Star puščavnik pozabi nekoč, da je post, pa vžije jajce. Mlad brat to vidi, in nejevoljen pripoveduje to drugim, in mnogi so starega imeli za krivoverca. Stari mož je slišal to govorjenje, ter je pretakal vroče solze. „Moj Bog!“ je dejal, „nisem vedel, da je mogoče tako nedolžnemu priti v ime krivoverca, in da tako obrekovanje tako zelo peče. Toda prav se mi godi. Z nepremišljeno gorečnostjo sem se velikrat pregrešil nad svojim bližnjim, in pozabljaj sem izreka Gospodovega: Ne sodite, da ne boste sojeni“.

Zahvala za vslišano molitev.

I z G o č e v s k e g a V e r h a 4. listopada 1888.

Z jablane sem tako hudo na tla padla, da sem si v kolenu nogo vun vergla. Trije možje so mi nogo spet zravnali. Ko so vlekli, je tak poknilo. Pri nobenem padarju nisem pomoči iskala, ampak začela sem opravljati devetdnevnicu na čast sv. Frančišku Serafinskemu, sv. Antoniju Padovanskemu, sv. Jožefu, sv. Frančišku Solanu, keterega življenje sem v „Cvetju“ brala, in

pa na čast Lurški Materi Božji. Molila sem vsaki dan 13 Očenašev in češčenasmarij. Obljubila sem tudi bila eno tiho sv. mašo za zahvalo, ako ozdravim, dve sveči na altar sv. Antonija Padovanskega pri Sv. Trojici v Sl. gor. in pa razglašenje v „Cvetju“. — Kmalu se je zboljšalo in v 14 dneh sem že v cerkev šla. Bodi Bogu hvala, ki me je tako hitro vslišal na prošnjo svojih svetih služabnikov.

A. V.

tretjerednica.

I z G r i ž.

Po neskončni milosti božji, in na priprošnjo preblazene device Marije, sv. Antona in drugih svetnikov, katerim sem se priporočevala, sem bila mnogo krat rešena v velikih dušnih in telesnih potrebah. Posebno pa leta 1887. perviga vinotoka, ko se je pri sosedovem hramu ogenj vnel ponoči na neznan način, komaj osem korakov od naše slamnate strehe. Druge pomoči ni bilo kaker obrniti se tja, kjer je za res božja pomoč, klicali smo vsi se zaupnam k Petrovski Materi božji in k sv. Antonu in obljubili za sv. mašo dati, če ne bi pri nas gorelo; in res brez vse človeške pomoči smo bili strašne nesreče obvarovani. Obljubila sem že večkrat vslišanje po „Cvetju“ naznaniti in zdaj spolnujem svojo obljubo, kir sem zopet na priprošnjo Marije Device in sv. Antona (neko vkrađeno reč srečno nazaj dobila. Čast in hvala tisočkrat presveti Trojici, preblazeni in čisti Mariji Devici in vsim božjim svetnikom.

T. G. tretjerednica.

S K r a n j s k e g a.

Nekega dekleta je več dni silno hudo glava bolela, da so bili že vsi njeni ljudje v veliki skerbi zaradi tega; zbolel je hudo edini sinček, keterega so zelo premožni stariši že v poznih letih dobili; neka hudo grižnata dekla je bila že prav blizu smerti, pa tudi jaz sam sem bil v veliki skerbi zaradi nekega duhovskega opravila. V vseh teh slučajih sem opravil devetdnevnicu v čast N. lj. g. Presvetega Jezusovega Serca, v čast sv. Jožefu in sv. Antonu, in vse krati sem bil v svoje veliko veselje popolnoma vslišan!

Vsa čast in nar bolj serčna zahvala naj velja Tebi o Brezmadežna Devica, Tebi mojemu patronu sv. Jožefu in mojemu posebnemu varihu sv. Antonu!

P.

duhovnik na Gorenjskem.

Nadalje se zahvaljujejo:

A. C. K. iz Polzele Mariji Devici, sv. Jožefu, sv. Antonu in sv. Frančišku za najdenje zgubljenega denarja;

L. H. v Celju sv. Antonu Padovanskemu, sv. Lavrenciju Brindiškemu in posebno sv. Frančišku za milostno vslihanje prošnje v veliki sili in zadregi;

J. Č., tretjerednik v Gorici Bogu in Materi Božji za vslišano prošnjo, da je tu cerkveno službo dobil in toliko lažje v njej Bogu služi;

J. S. iz Goriške okolice Mariji Devici, sv. Frančišku in sv. Antonu, da se je srečno zveršilo neko važno delo.

Neka tretjerednica od Sv. Ilja sv. Jožefu in sv. Antonu za milosti po njih priprošnji prejete v dušnih in telesnih potrebah;

M. F. B. tretjerednica goriške skupščine bl. D. Mariji, sv. očetu Frančišku in sv. Antona P. za mnogo podeljenih milosti;

M. S. tretjerednica iz Ljubljane Bogu vsemogočnemu, Materi Božji, sv. Jožefu in sv. Antonu P. za zadobljeno telesno zdravje in prejete dušne milosti.

Priporočilo.

V pobožno molitev se priporočajo:

Marija (Antonija) Trebar, tretjerednica škofjeloške skupščine, vmerla 20. okt. v Stražišči pri Kranji, Marija (Frančiška) Mrak, ljubljanske skupščine, vmerla v Kranjski Gori dne 4. okt.; tretjerednice skupščine goriške: Marijana (Neža) Gregorič iz Gor. Tribuše, Marijana (Frančiška) Lipičar iz Lokovca, Terezija (Antonija) Sovan iz Vertojbe, Ana (Terezija) Meznar iz Konjic, Ana (Marija) Sivec iz Kamena; č e r n i š k e: Marijana (Uršula) Konic iz Oseljan; l i b u š e n j s k e: Uršula Sturm; tretjerednik f o j a n s k e skupščine: Andrej (Frančišek) Bajt iz Gradnega.

Neka tretjerednica priporoča sebe in enega brata, da bi prišel k spoznanju samega sebe, in enega, da bi več gorečnosti dobil.
